

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Investițiile străine directe în România

la 31 decembrie 2003

Banca Națională a României și Institutul Național de Statistică au realizat cercetarea statistică pentru determinarea investițiilor străine directe (ISD) în România la 31.12.2003 pe baza soldului existent la începutul anului 2003 și a fluxurilor din cursul exercițiului financiar 2003, în întreprinderile investiție directă rezidente.

Cercetarea statistică asigură datele necesare pentru determinarea ISD și efectuarea unor analize privind investițiile străine directe pe principalele ramuri ale economiei naționale (diviziuni CAEN Rev.1), pe regiuni de dezvoltare și țări de proveniență.

De asemenea, s-au obținut informații privind partea din investițiile străine directe materializată în imobilizări corporale și necorporale (care permit efectuarea unor analize privind durabilitatea investițiilor străine directe), partea reinvestită din profitul net, aportul creditelor la investițiile străine directe, precum și aportul în natură la investițiile străine directe (pentru societățile comerciale nefinanciare).

Totodată, rezultatele cercetării statistice sunt utilizate la ajustarea datelor privind investițiile străine directe din bilanța de plăți pentru anul 2003 (fluxuri), respectiv a datelor privind poziția investițională internațională a României la sfârșitul anului 2003 (solduri), precum și la estimarea profitului reinvestit și a aportului în natură pentru anul 2004 (fluxuri și solduri).

ASPECTE METODOLOGICE

• **Investiția străină directă:** relație investițională de durată, între o entitate rezidentă și o entitate nerezidentă; de regulă, implică exercitarea de către investitor a unei influențe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit.

Sunt considerate **investiții directe:** capitalul social vărsat și rezervele ce revin unui investitor care deține cel puțin 10% din capitalul social subscris al unei întreprinderi, creditele dintre acest investitor și întreprinderea în care a investit, precum și profitul reinvestit de către acesta.

- **Investitorul străin direct:** persoană juridică, persoană fizică sau grup de persoane ce acționează împreună, care deține cel puțin 10% din capitalul social subscris (respectiv din capitalul de dotare al entităților fără personalitate juridică) sau cel puțin 10% din voturi, într-o întreprindere situată în afara propriei țări de rezidență.

- **Întreprinderea investiție directă:** este o întreprindere cu sau fără personalitate juridică, în care un investitor străin deține cel puțin 10% din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare în cazul întreprinderilor fără personalitate juridică (sucursale). Deținerea a cel puțin 10% din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare, este primordială în stabilirea relației de investiție directă.

- **Componentele investițiilor străine directe:**

- **Capitaluri proprii:** cuprind capitalul social subscris și vărsat, atât în numerar cât și prin contribuții în natură, deținut de nerezidenți în companii rezidente, precum și cota aferentă din rezerve; în mod corespunzător, în cazul sucursalelor, se ia în considerare capitalul de dotare aflat la dispoziția acestora.

- **Creditul net,** respectiv **creditele primite** de către întreprinderea investiție directă de la investitorul străin direct sau din cadrul grupului de firme nerezidente din care face parte acesta, mai puțin **creditele acordate** de către întreprinderea investiție directă investitorului străin direct sau unei alte firme din cadrul grupului de firme.

REZULTATELE CERCETĂRII STATISTICE ISD 2004

1. Fluxul net și soldul ISD

Intrările nete de investiții străine directe au fost în anul 2003 de 1946 milioane euro echivalent, fiind constituite din:

- **Participații** ale investitorilor străini direcți la capitalul social al întreprinderilor investiție directă din România în valoare de 691 milioane euro (35,5% din fluxul net de ISD). Din această sumă, 66 milioane euro constituie aportul în natură al investitorilor străini la întreprinderile lor, ceea ce reprezintă 3,4% din totalul fluxului net.
- **Profitul net reinvestit**, care a înregistrat un nivel de 572 milioane euro, reprezintă 29,4% din fluxul net al ISD.
- **Alte capitaluri** investite, respectiv creditul net primit de către întreprinderile investiție directă de la investitorii străini, în sumă de 683 milioane euro, ceea ce reprezintă 35,1% din fluxul net al ISD.

2. Repartizarea ISD pe principalele activități economice

Soldul investițiilor străine directe la finele anului 2003 se situa la nivelul a 9662 milioane euro, orientarea investitorilor străini spre principalele activități economice fiind redată în tabelul de mai jos:

Investițiile străine directe pe principalele activități economice la 31 decembrie 2003*)

	milioane euro	
	Valoare	% din TOTAL
TOTAL, din care	9662	100,0
Industrie	4938	51,1
Industrie extractivă	21	0,2
Industria prelucrătoare, din care	4917	50,9
- metalurgie	1116	11,6
- alimente, băuturi și tutun	935	9,7
- mijloace de transport	527	5,5
- ciment, sticlă, ceramică	448	4,6
- mașini și echipamente	435	4,5
- textile, confecții și pielărie	427	4,4
- prelucrare țitei, produse chimice, cauciuc și mase plastice	394	4,1
- fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	274	2,8
- tehnică de calcul, aparate electrice, radio-TV, comunicații	224	2,3
- alte ramuri ale industriei prelucrătoare	137	1,4
Poștă și telecomunicații	1430	14,8
Comerț	1106	11,4
Intermedieri financiare și asigurări	882	9,1
Servicii prestate întreprinderilor **)	674	7,0
Construcții	212	2,2
Transporturi	133	1,4
Hoteluri și restaurante	109	1,1
Alte activități	178	1,9

*) Date revizuite

**) Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor

Datele statistice arată că investițiile străine directe s-au orientat cu precădere înspre industria prelucrătoare (51% din totalul ISD), în cadrul acesteia cele mai atractive ramuri fiind metalurgia, industria alimentară, a băuturilor și tutunului și industria mijloacelor de transport, confecțiile din textile și pielărie deținând numai 4,4 puncte procentuale.

3. ISD și imobilizările corporale și necorporale

Activitățile economice în care investițiile străine directe în echipamente, utilaje și alte mijloace de producție au o pondere semnificativă, sunt redate în tabelul de mai jos:

Investițiile străine directe pe principalele activități economice la 31 decembrie 2003*)

Imobilizări corporale și necorporale Repartizare pe principalele activități economice

milioane euro

	Imobilizări corporale și necorporale	
	Valoare	% din TOTAL
TOTAL, din care	4899	50,7
Industrie	2929	30,3
Industrie extractivă	13	0,1
Industria prelucrătoare, din care	2916	30,2
- metalurgie	744	7,7
- alimente, băuturi și tutun	549	5,7
- ciment, sticlă, ceramică	343	3,5
- prelucrare țigăi, produse chimice, cauciuc și mase plastice	326	3,4
- textile, confecții și pielărie	261	2,7
- mijloace de transport	229	2,4
- mașini și echipamente	135	1,4
- fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	134	1,4
- tehnică de calcul, aparate electrice, radio-TV, comunicații	119	1,2
- alte ramuri ale industriei prelucrătoare	76	0,8
Poștă și telecomunicații	875	9,1
Comerț	566	5,9
Servicii prestate întreprinderilor **)	259	2,7
Transporturi	74	0,8
Construcții	46	0,5
Hoteluri și restaurante	46	0,5
Intermedieri financiare și asigurări	19	0,2
Alte activități	85	0,7

*) Date revizuite

**) Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor

4. Repartizarea ISD pe regiuni de dezvoltare

Investițiile străine directe pe regiuni de dezvoltare la 31 decembrie 2003*)

milioane euro

Regiuni de dezvoltare	Valoare	% din TOTAL
TOTAL, din care:	9662	100,0
BUCUREȘTI – ILFOV	5236	54,2
SUD-EST	1041	10,8
SUD	798	8,2
VEST	744	7,7
NORD-VEST	648	6,7
CENTRU	629	6,5
SUD-VEST	355	3,7
NORD-EST	211	2,2

*) Date revizuite

5. Repartizarea ISD pe țări de origine

Repartizarea pe țări de proveniență a ISD a fost realizată în funcție de țara deținătorului nemijlocit a cel puțin 10% din capitalul social al întreprinderilor investiție directă rezidente, conform principiului „immediate country basis”.

Investiții străine directe în România la 31 decembrie 2003*)

Repartizare pe țări

milioane euro

	Valoare	% din TOTAL
TOTAL, din care:	9662	100,0
Olanda	1825	18,9
Grecia	1070	11,1
Franța	994	10,3
Italia	799	8,3
Antilele Olandeze	724	7,5
Germania	702	7,3
Austria	615	6,4
Cipru	409	4,2
Statele Unite ale Americii	324	3,4
Elveția	320	3,3
China	199	2,1
Alte țări	1681	17,2

*) Date revizuite

6. Veniturile realizate din ISD

În anul 2003 veniturile realizate din ISD s-au situat la nivelul de 1047 milioane euro. Dintre acestea, partea cea mai importantă (1018 milioane euro respectiv 97% din total venituri) o reprezintă veniturile din participații la capital, constituite din dividende repartizate și profituri reinvestite în cadrul exercițiului financiar 2003.

Profiturile reinvestite în valoare de 572 milioane euro corespund unei ponderi de 55% în total venituri, iar **dividendele repartizate** în valoare de 446 milioane euro au o pondere de 42% în total venituri.

Veniturile nete din **dobânzi primite** de către investitorii străini direcți la creditele acordate întreprinderilor lor din România rămân de mică anvergură, cu un nivel de numai 29 milioane euro, ele reprezentând 3% din venituri.

*

*   *

Cercetarea statistică s-a realizat pe baza unui eșantion care a cuprins 6367 întreprinderi investiție directă, din care 3076 de întreprinderi au constituit partea exhaustivă a acestuia (întreprinderile cu numărul de salariați mai mare de 50 inclusiv au fost incluse în cercetare în totalitate) și 3291 de întreprinderi (cu numărul de salariați mai mic decât 50) au fost selecționate aleator dintr-o baza de sondaj formată din circa 27000 de întreprinderi investiție străină directă.

Rezultatele finale ale cercetării statistice ISD se încadrează într-un grad de eroare de $\pm 2,32\%$.

Metodologia cercetării statistice a fost elaborată de specialiștii din Banca Națională a României, iar extragerea eșantionului, implementarea în teren a cercetării și determinarea coeficienților de extindere a datelor, de către specialiștii din Institutul Național de Statistică.